

Tania Sheikh Larsens translokationstale

Taler

Tania Sheikh Larsen
Rektor på HF-Centret Efterslægten

Dato

28. juni 2025

1 Kære forældre, søskende – og måske endda bedsteforældre

Stort tillykke med jeres unge mennesker!

I har god grund til at være stolte. På bare to år er de vokset fra elever til
5 studerende, fra store børn til unge voksne. Det er ikke en lille ting at
gennemføre en HF. Det kræver arbejde, vilje – og balance. Balance mellem pres
og pauser, ansvar og frihed, støtte og selvstændighed. I har oplevet, at I ved
meget mindre om jeres unge menneskes hverdag og skolegang, end da de gik i
folkeskolen. Det er ikke nemt at være teenageforælder. Man skal støtte, men
10 samtidig give slip, og nogle gange er det svært at finde balancen og lade det unge
menneske selv finde sin vej.

Jeres støtte har været uvurderlig. I har lyttet, løftet, bakket op – og sikkert også
bekymret jer. I dag kan skuldrene sænkes. Nyd øjeblikket. Det har I fortjent.

15

I har gået på line i to år. Balanceret mellem afleveringer og aftaler, skolearbejde
og sofahygge, ambition og frustration.

Nogle af jer har snublet over engelsk grammatik og vandets kredsløb. Andre er
faldet over matematiske funktioner eller økonomiske beregninger, men I rejste
20 jer igen. Og nu står I her – med huerne på hovederne og ser helt fantastisk
dejlige ud.

Dette er jeres egen sejr. I er blevet støttet – men I er ikke blevet båret. I har selv
fundet vej. I har god grund til at være stolte.

25

I denne tale vil jeg gerne sige noget om de træk, der kendetegner jeres generation,
og om hvor vigtig det er at finde balance i livet.

Alle taler om jer. Generation Z, unge der er født i årene omkring det store

30

årtusindeskifte. Nogle siger, I er for følsomme, i mistrivsel. Andre, at I er for krævende og selvcentrerede. Men jeg ser en generation, der forsøger at skabe balance i en verden, der ofte er i ubalance.

- 35 I er de første digitale indfødte – vokset op i en strøm af skærme, sociale medier og data. I er fra barndommen blevet bombarderet med informationer og sanseindtryk fra alle sider, og I har lært at navigere i det. Da jeg var barn, langt tilbage i det forrige årtusinde, havde vi kun én TV-kanal, og den fyldte slet ikke sin sendeflade ud. Tit var der bare pausefisk på skærmen, og så måtte man gå ud
40 og lege i stedet. Og internettet – hold nu fast – det fandtes slet ikke! Vi måtte søge viden på biblioteket og i et leksikon, hvis man var heldig at have forældre, der ejede sådan et. Og ville man i kontakt med nogen, måtte man håbe, at vedkommende var i nærheden af fastnettelefonen. Ellers var der ikke andet for end at tage jakken på og gå hen og banke på deres dør, og uden snap-kortet
45 vidste man ikke, om de overhovedet var hjemme!
Sådan er det ikke i dag. I er altid online, og I ved altid, hvor jeres venner er. Det er dejligt, når man er sammen med dem, men også enormt ensomt at vide, at de er samlet uden en selv. Og det er stressende at føle, at man går glip af fællesskabet, når man lægger sin skærm væk. Det er vigtigt, at I med tiden finder
50 en balance, så I ikke lader FOMO og skærmen styre jeres liv. Vi har brug for jer og jeres stemmer i alle de fællesskaber, I deltager i, ikke kun i det digitale.

- Det er ikke kun samfundets fysiske fællesskaber, der kalder på jer – det gør arbejdsmarkedet også. Faktisk råber mange brancher rigtigt højt, for de har brug
55 for jeres gode hjerner og kompetente hænder. Vi mangler jer på arbejdsmarkedet. Overalt. Og det betyder, at I kan vælge mellem langt flere jobs, end jeres forældre kunne. Chefer på arbejdsmarkedet taler forundret om generation z. De siger, at I ikke bare gør, som der bliver sagt. At I ikke finder jer i, at jeres idéer og behov bliver ignoreret, bare fordi I er unge. Jeres generation
60 stiller lige så mange krav til arbejdspladsen og til chefen, som de kræver af jer – og det gør I med rette. I vil ikke bare arbejde, I vil være med. I vil tages alvorligt. I vil ikke nøjes med karriere på bekostning af privatlivet – I vil leve hele liv i balance. Ikke bare arbejdsliv. Og som I ved fra samfundsfag, så styres markeds kræfterne af udbud og efterspørgsel, så I kan faktisk sørge for, at I får et
65 arbejdsliv i balance, uden stress og urimelige krav, for der er få af jer, og så mange der gerne vil ansætte jer.

Politikerne vil gerne have jer til at begrænse antallet af sabbatår og hurtigere

70 vælge uddannelse og job. Det er fornuftigt ikke at lade der gå så lang tid, at jeres viden ruster, og jeres livsstil er formet efter løn i ufaglærte jobs, for så kan det være hårdt at finde tilbage på skolebænken og tilpasse forbruget til en SU.

Men igen skal I finde den balance mellem målrettethed og plads til at prøve
75 noget andet, som passer til hver enkelt af jer. Tag jer den tid, som er nødvendig, for at I er klar til at gennemføre en uddannelse. Det er ok at trække vejret lidt. Studentertiden er jeres. Sov længe. Få jord under neglene. Rejs. Forelsk jer. Oplev en masse og skab minder for livet.

80 Jeg vil gerne slutte denne tale til jer om at finde balance i livet af med at læse en sang, som er skrevet af Per Krøis Kjærsgaard. I finder den også i jeres program. Sangen handler om at turde at træde ud i livet og om at turde følge sin egen vej.

Kære linedanser udspændt
85 Ligger foran dig
Selve livet
Du fik givet
Gå nu kun din vej

90 Du må turde træde ud
Hvor dit liv kun er dit
Det briste eller bære må
Dette ene skridt

95 Følge hjertet
Uforfærdet
Sige ja og nej

Verden spørger tit hvordan
100 Og alt for lidt hvorfor

Gid du aldrig mister modet
Og lader det onde uimodsagt
Når viljen befries da falder magt

105 Jeg ønsker for hver enkelt af jer, at I tør vove jer ud i livet og finde jeres egen vej. Det er så vigtigt at turde, for som I ved, er det meget lettere at finde balancen på

110 en cykel, når man bevæger sig, end hvis man står stille, fordi man ikke tør køre
fremad. Ingen er i balance hele tiden, men det gode er, at balancen altid kan
genfindes. Husk at det er menneskeligt at snuble, men stærkt og modigt at rejse
sig og sætte sig op i sadlen igen. Det er ok at komme på afveje og at vælge om. Se
jer om og find den vej fremad, som passer til netop jer.

115 Med de ord dimitterer jeg jer – **studenter fra Efterslægten 2025.**

Stort tillykke til jer alle!

120

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

125

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tania-sheikh-larsens-translokationstale-2025>

130

135

140

145